

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikające z realizacji podstawy programowej oraz realizowanego programu nauczania – Wczoraj i dziś dla klasy 7 szkoły podstawowej w roku szkolnym 2025/2026;

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na historii;

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii

Ogólne zasady oceniania na historii

1. Każdy uczeń ma obowiązek powtarzać i utrzymywać wiedzę ze wcześniejszego etapu uczenia się.
2. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z historii oraz o sposobie oceniania oraz warunkach i trybie uzyskiwania rocznej klasyfikacyjnej oceny wyższej niż przewidywana.
3. Wszystkie sprawdziany pisemne są obowiązkowe. Jeżeli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, ma obowiązek wykazać się wiedzą i umiejętnościami ze sprawdzanego zakresu materiału w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem. Zaległe prace pisemne, sprawdzające poziom wiedzy i umiejętności mogą przybierać formę odpowiedzi ustnych (decyduje nauczyciel).
4. Jeżeli uczeń był nieobecny w szkole wyłącznie w dniu zapowiedzianej pracy klasowej (sprawdzianu, kartkówki,...) może zostać poproszony o wykazanie się wiedzą, z zakresu, z którego miał się przygotować, na następnej bieżącej lekcji w formie pisemnej lub ustnej.
5. Uczeń na każdej lekcji jest zobowiązany do noszenia podręcznika i zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego.
6. Jeden raz w okresie uczeń może przed rozpoczęciem lekcji zgłosić brak przygotowania do lekcji, nie podając przyczyny. Nie dotyczy to lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian lub zapowiedzianą wcześniej kartkówkę lub jakąkolwiek inną zapowiedzianą formę sprawdzania wiedzy. Zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie, nie zwalnia ucznia z rzetelnej pracy na lekcji i wykonywania zadań.
7. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn losowych o ile nauczyciel został o nich poinformowany przez dziennik elektroniczny przez prawnych opiekunów przed daną lekcją.
8. Prace domowe nie są obowiązkowe i nie podlegają ocenie, mają na celu kształcenie umiejętności, utrwalanie wiedzy, a ich analiza ma służyć przekazaniu uczniowi informacji zwrotnej na temat umiejętności ucznia w rozwiązywaniu zadań z danego zakresu, samoocenę poprawności wykonywanych zadań i wprowadzenie ewentualnych korekt.
9. Uczeń ma obowiązek wykonywać zadania zlecone przez nauczyciela w ramach samokształcenia (obowiązek samokształcenia wynika z realizacji podstawy programowej). Zadania te powinien wykonywać bardzo rzetelnie, starannie i poprawnie w wyznaczonym terminie. Nauczyciel decyduje, które prace podlegają ocenie.
10. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od 3 do 7 dni (w zależności od długości absencji). Uczeń ma obowiązek uzupełnić treści, wiedzę i umiejętności omawiane i kształcone na lekcjach, na których był nieobecny.
11. Oceny są jawne dla ucznia i jego prawnych opiekunów.
12. Bieżącą ocenę niedostateczną uczeń powinien poprawić w ciągu 14 dni. Nauczyciel umożliwia poprawę oceny w ustalonym terminie.

W klasach IV – VIII obowiązuje następująca skala ocen: bieżące - 6, 5, 4, 3, 2, 1 oraz punktowe przeliczane na ocenę cyfrową wg zasad: do 30% punktów - 1 / niedostateczny /, 31% - 50% punktów - 2 / dopuszczający /, 51 % - 65% punktów - 3 / dostateczny /, 66% - 84% punktów - 4 / dobry /, 85% - 94% punktów - 5 / bardzo dobry /, 95% - 100% punktów - 6 / celujący /, Oceny śródroczne i roczne wyrażone są cyframi wg skali 6, 5, 4, 3, 2, 1.

ŚRÓDROCZNĄ OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który: nie opanował wiadomości, i umiejętności omawianych na lekcjach historii w klasie 7 w pierwszym okresie, nie wykazuje postępu w nauce.

ROCZNĄ OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który: otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, lecz w drugim okresie nauki wykazuje rażący brak wiedzy i umiejętności z zakresu treści i wymagań oraz umiejętności omawianych na lekcjach historii i zawartych w podstawie programowej a brak postępu w nauce stanowi bardzo poważny problem i uniemożliwia skuteczną realizację treści programowych w klasie programowo wyższej.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikające z realizacji podstawy programowej oraz realizowanego programu nauczania – Wczoraj i dziś dla klasy 7 szkoły podstawowej.

ŚRÓDROCZNĄ OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe wiadomości z zakresu tematów omawianych na historii w pierwszym okresie i wykazuje postęp w nauce:

Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminów: *restauracja, legitymizm, równowaga europejska; ideologia, proletariatus, strajk, fabrykanci; rewolucja przemysłowa, maszyna parowa, manufaktura;*
- zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815); 1763, 1815, – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim;
- podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego.
- identyfikuje postać Jamesa Watta;
- wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej, ideologie społeczno- polityczne w XIX wieku.

Rozdział II: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminu: *uwłaszczenie; noc listopadowa; rusyfikacja, Wielka Emigracja; romantyzm*
- wymienia ustalenia kongresu wiedeńskiego w sprawie ziem polskich, przyczyny powstania listopadowego, przyczyny Wielkiej Emigracji; główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego; poglądy romantyków.
- zna datę wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830);
- identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego; Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego;
- wskazuje przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego.

Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów

- wyjaśnia znaczenie terminów: *secesja, Północ, Południe, dyskryminacja*
- zna datę wojny secesyjnej (1861–1865); powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (18 I 1871)
- identyfikuje postać Abrahama Lincolna; Giuseppe Garibaldiego; królowej Wiktorii; Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie;
- wymienia: przyczyny i skutki wojny secesyjnej, jakie wojny stoczono podczas jednoczenia Niemiec; wydarzenia, które doprowadziły do zjednoczenia Włoch; państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji; nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w.; odkrycia naukowe, przełomu XIX i XX wieku; nowe kierunki w sztuce i architekturze.
- wyjaśnia znaczenie terminu kolonializm, metropolia; system republikański, monarchia parlamentarna, demokratyzacja; teoria ewolucji, promieniowanie X, kultura masowa; na czym polegał proces demokratyzacji;
- przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej;

Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów

- wyjaśnia znaczenie terminów: *praca organiczna, branka, dyktator; emigracja zarobkowa, robotnicy; pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska; rusyfikacja, germanizacja;*

- zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), aktu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864);
- identyfikuje postać Romualda Traugutta;
- wymienia założenia pracy organicznej; bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego; bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego; grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w.
- określa przyczyny powstania styczniowego; przyczyny upadku powstania styczniowego.
- identyfikuje postać Michała Drzymały; Hipolita Cegielskiego; Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa; Henryka Sienkiewicza, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Elizy Orzeszkowej, Jana Matejki, Marii Konopnickiej, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego;
- charakteryzuje politykę germanizacji.
- wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w.;
- wymienia– zna datę rewolucji 1905–1907;
- rozwinię skróty: SDKP , SDKPiL, PPS, PSL; wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego;
- wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pocieszeniu serc;
- podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pocieszeniu serc.

ROCZNĄ OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ :otrzymuje uczeń, który: otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, lecz w drugim okresie nauki wykazuje postęp w nauce i spełnia poniższe wymagania na ocenę dopuszczającą:

Rozdział V: I wojna światowa

- wyjaśnia znaczenie terminów: *trójprzymierze/państwa centralne, trójporozumienie/ententa; Wielka Wojna, front; bolszewicy, Armia Czerwona, łagry*;
- wskazuje: na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia; cele trójprzymierza i trójporozumienia;
- wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń; znaczenie terminu Legiony Polskie;
- identyfikuje postać Franciszka Ferdynanda Habsburga; Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego;
- zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro-Węgry (28 VII 1914), I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918); wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917); sformowania Legionów Polskich (1914), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919);
- wymienia: przyczynę bezpośrednią wybuchu Wielkiej Wojny; cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej.
- identyfikuje postać Włodzimierza Lenina;
- wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej.

Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym

- wyjaśnia znaczenie terminów: *Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy; faszyzm, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, führer; stalinizm, kult jednostki, łagier; mass media, emancypacja, prawa wyborcze*;

- zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919); marszu na Rzym (1922), przejęcia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933); utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop- Mołotow (23 VIII 1939); aneksja, Anschluss, oś Berlin- Rzym-Tokio (państwa osi);
- wymienia państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim; postanowienia traktatu wersalskiego
- identyfikuje postać Adolfa Hitlera; Józefa Stalina; Charliego Chaplina; Benita Mussoliniego
- wymienia cechy charakterystyczne nazizmu; państwa stalinowskiego; rodzaje mass mediów; nowe nurty w architekturze i sztuce;
- wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch;
- podaje przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Hitlera.

Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym

- zna daty: przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918); Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921); uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921), wyboru Gabriela Narutowicza na prezydenta (XII 1922), układu polsko-francuskiego (II 1921);, początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935);
- wie, dlaczego 11 listopada stał się symboliczną datą odzyskania przez Polskę niepodległości.
- wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt; zamach majowy, sanacja; Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy
- wymienia postanowienia pokoju ryskiego; wydarzenia, które miały wpływ na kształt granic państwa polskiego; pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich;
- identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego; Władysława Reymonta, Stefana Żeromskiego;
- wymienia partie polityczne II Rzeczypospolitej; sojusze jakie zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym
- charakteryzuje społeczeństwo II Rzeczypospolitej pod względem narodowościowym;
- przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej.
- przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r.;

ŚRÓDROCZNĄ OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze; industrializacja, urbanizacja, kapitalizm; liberalizm, konserwatyzm, socjalizm, komunizm, związek zawodowy;
- zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815);
- prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego; decyzje kongresu dotyczące ziem polskich.
- identyfikuje postacie: Samuela Morse’a; Edmunda Burke’a, Karola Marksa, Adama Smitha;
- wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej;
- charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu.

Rozdział II: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminów: *autonomia, Galicja, unia personalna; cenzura, kaliszanie, konspiracja, dyktator; racjonalizm, mesjanizm; zsyłka, represja;*
- charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego;
- wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego;
- wymienia reformy Franciszka Ksawerego Druckiego- Lubeckiego; ośrodki przemysłowe w Królestwie Polskim;
- wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim.
- identyfikuje postacie: Aleksandra I, Józefa Chłopickiego, Mikołaja I; Zygmunta Krasińskiego; Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego;

- wymieni miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego;
- omawia przyczyny klęski powstania listopadowego.
- wymienia formy działalności Polaków na emigracji;
- omawia przykłady polityki władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego.

Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów

- wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Konfederacja, Unia; wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”; kompania handlowa; terminu pasteryzacja; socjaldemokracja, chrześcijańska demokracja (chadecja), emancypantki, sufrażystki;
- zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863); wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko-pruskiej (1870-1871);
- identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta;
- charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa;
- wymienia skutki wojny secesyjnej.
- identyfikuje postacie: Wilhelma I, Wiktora Emanuela II, Ottona von Bismarcka;
- wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi; , jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck.
- wskazuje państwa, które posiadały najwięcej kolonii;
- wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej; wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek.
- identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie, Ludwika Pasteura, Auguste’a i Louisa Lumière, Claude Moneta, Rudolfa Diesela; Karola Marksa, Leona XIII;
- wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne; na rozwój medycyny i higieny.

Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów

- wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „biali”, *wojna partyzancka*, *ukaz*; trójlojalizm, Kraj Przywiślański, autonomia, strajk szkolny, rugi pruskie; : orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela, solidaryzm narodowy; modernizm;
- identyfikuje postacie: Aleksandra Wielopolskiego Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza; Ludwika Waryńskiego, Róży Luksemburg, Ignacego Daszyńskiego;
- wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej; burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo;
- przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych”; reformy Aleksandra Wielopolskiego; przykłady rusyfikacji i germanizacji ziem zabranych;
- wskaże na mapie miejsca walk powstańczych;
- omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim.
- zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901); uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864); krwawej niedzieli (22 I 1905);
- wymienia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji; instytucje autonomiczne w Galicji; przykłady przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady; skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich; przyczyny i przebieg rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim; polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami.
- charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji;
- omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.
- wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury;

ROCZNĄ OCENĘ DOSTATECZNĄ: otrzymuje uczeń, który: wykazuje postęp w nauce i spełnia poniższe wymagania na ocenę dostateczną:

Rozdział V: I wojna światowa

- zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907);
- wymienia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami;
- przedstawia przykłady rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach;
- wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, wojna manewrowa, nieograniczona wojna podwodna;
- zna daty: wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918);

- wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych;
- wymienia przyczyny pośrednie wybuchu Wielkiej Wojny;
- wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni;
- wskazuje przyczyny klęski państw centralnych.
- wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa;
- zna daty: wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922);
- identyfikuje postać Mikołaja II;
- wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz rewolucji październikowej;
- wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej;
- wymienia, kto sprawuje władzę w Rosji po rewolucji październikowej.
- wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Błękitna Armia;
- zna datę kryzysu przysięgowego (VII 1917);
- omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy.

Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym

- wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal;
- zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia New Deal (1933);
- identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta;
- wskazuje na mapie państwa powstałe po I wojnie światowej;
- wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów.
- wyjaśnia znaczenie terminów: marsz na Rzym, antysemityzm, ustawy norymberskie, totalitaryzm, Gestapo;
- zna datę przyjęcia ustaw norymberskich (1935), nocy kryształowej (1938);
- identyfikuje postać Josefa Goebbelsa, Heinricha Himmlera;
- opisuje okoliczności przejęcia władzy przez Adolfa Hitlera;
- charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów.
- wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa Ekonomiczna Polityka, wielka czystka, NKWD, Gułag;
- zna datę układu w Rapallo (1922);
- wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki;
- rozwinięcie skrótu NKWD;
- wymienia metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów.
- przedstawia rozwój środków komunikacji i mass mediów w okresie międzywojennym;
- charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym.
- wyjaśnia znaczenie terminu appeasement;
- zna daty: Anschlussu Austrii (III 1938), konferencji w Monachium (29–30 IX 1938);
- wymienia postanowienia konferencji w Monachium.

Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym

- wyjaśnia znaczenie terminu Tymczasowy Naczelnik Państwa; Orłęta lwowskie; mała konstytucja, konstytucja marcowa, hiperinflacja; nowela sierpniowa, autorytaryzm, konstytucja kwietniowa, polityka równowagi;
- identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego;
- omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego.
- zna daty: wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), pierwszego powstania śląskiego (1919), drugiego powstania śląskiego (1920), trzeciego powstania śląskiego (1921);
- wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszar powstania wielkopolskiego;
- omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej i przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską; przebieg i skutki powstania wielkopolskiego; okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku.

- zna daty: pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (I 1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919), zabójstwa prezydenta Gabriela Narutowicza (16 XII 1922); traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934);
- wymienia postanowienia konstytucji marcowej; sojuszy Polski z Francją i Rumunią;.
- wymienia przyczyny zamachu majowego i charakteryzuje przebieg zamachu majowego;
- przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej.
- identyfikuje postacie: Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego;
- na podstawie mapy wymienia okręgi przemysłowe II Rzeczypospolitej;
- omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej;
- wymienia reformy rządu Władysława Grabskiego;
- przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni;
- omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej
- wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych.
- zna datę zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938);
- identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Władysława Mołotowa, Józefa Becka;
- wskazuje na mapie: Zaolzie, obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS;
- omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich;
- wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop– Mołotow.

ŚRÓDROCZNĄ OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminu Związek Niemiecki;
- zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815); skonstruowania telegrafu (1837);
- identyfikuje postać Aleksandra I; Michaela Faradaya jako konstruktora silnika elektrycznego; Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa;
- przedstawia i wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim; państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy;
- zna zasady kapitalizmu;
- przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu; warunki pracy dzieci w XIX wiecznych fabrykach; okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyzmu i ruchu robotniczego.

Rozdział II: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminów: *namiestnik*, *protektorat*; Statut organiczny, kontrybucja;
- identyfikuje postacie: Aleksandra I, Wielkiego księcia Konstantego; Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater; Joachima Lelewela, Artura Grottgera;
- charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego; rozwój gospodarczy zaboru pruskiego i zaboru austriackiego oraz Królestwa Polskiego;
- opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej;
- omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim i austriackim.
- zna daty: bitwy pod Olszynką Grochowską (II 1831), wojny polsko-rosyjskiej (II–X 1831), bitwy pod Ostrołką (V 1831), bitwy o Warszawę (6–7 IX 1831);
- wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego;
- wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I; na czym polegał konflikt romantyków z klasykami.
- opisuje przebieg nocy listopadowej
- charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko-rosyjskiej; warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm;

Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów

- wyjaśnia znaczenie terminów: *taktyka spalonej ziemi*, *abolicjonizm*, *demokraci*, *republikanie*; *ekspansja*, *eksterminacja*, *Kompania Wschodnioindyjska*; nacjonalizm, szowinizm, syjonizm; secesja, realizm, impresjonizm, naturalizm, kubizm;

- zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861); bitew pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), bitwy pod Sadową (1866), bitwy pod Sedanem (1870);
- opisuje przebieg wojny secesyjnej i wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa; dzieli skutki wojny secesyjnej na: społeczne, polityczne i gospodarcze.
- przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy; opisuje przebieg procesu jednoczenia Niemiec; wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch; omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec; przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej.
- wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w.;
- wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych i przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych;
 - przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji; wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych. założenia programowe socjalistów; chrześcijańskiej demokracji; anarchistów;
- wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet.
- identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Wilhelma Roentgena, Charelsa Dickensa, Pierre’a Curie;
- wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.;
- przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.

Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów

- wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczniowa, skauting; odwilż (wiosna) posewastopolska; kibitka, tajne komplety, Komisja Kolonizacyjna, Hakata; asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe; endecja;
- identyfikuje postacie: Jarosława Dąbrowskiego, Leopolda Kronenberga;
- zna datę ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863); powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903); zniesienia granicy celnej z Rosją (1851);
- charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim;
- wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi”;
- omawia cele manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego;
- wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska.
- identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Piotra Wawrzyniaka; Franciszka Stefczyka;
- zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886);
- omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem; postawę Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji;
- przedstawia rozwój i rolnictwa w zaborze rosyjskim; rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego; omawia rozwój spółdzielczości w Galicji;
- charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich; wymienia założenia programowe SDKPiL i PPS;
- przedstawia założenia ruchu robotniczego i ruchu narodowego; okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w.
- wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury; jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami.

ROCZNĄ OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę co najmniej dostateczną i w drugim okresie nauki wykazuje postęp w nauce i spełnia poniższe wymagania na ocenę dobrą:

Rozdział V: I wojna światowa

- wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w.;
- opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia;

- wyjaśnia znaczenie terminów: U– boot, ofensywa; Rada Komisarzy Ludowych, dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka, tezy kwietniowe; Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy), Rada Regencyjna;
- identyfikuje postacie: Karola I Habsburga, Wilhelma II, Gawriło Principa;
- przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy;
- przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych; w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności
- zna datę obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917);
- identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego;
- omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej;
- określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji.
- zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918);
- wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r.;

Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym

- wyjaśnia znaczenie terminów: plebiscyt, wolne miasto, mały traktat wersalski; noc długich noży, ustawy norymberskie, noc kryształowa, totalitaryzm; kołchoz, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa, czystka; modernizm, dadaizm, surrealizm, futurizm; remilitaryzacja;
- charakteryzuje postanowienia małego traktatu wersalskiego; działalność Ligi Narodów; przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim; postanowienia konferencji w Locarno.
- zna daty: przejęcia przez Benito Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania Republiki Weimarskiej (1919–1933), przejęcia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934); ogłoszenia NEP (1921), wielkiej czystki (1936–1938), kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933); remilitaryzacji Nadrenii (1936), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939);
- wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli.
- identyfikuje postacie: Władysława Mołotowa, Joachima Ribbentropa; Orsona Wellesa; Neville’a Chamberlaina;
- omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.
- wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce.
- przedstawia przyczyny Anschlussu Austrii; i proces militaryzacji Niemiec;
- omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej.

Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym

- wyjaśnia znaczenie terminu: nacjonalizacja; linia Curzona, „cud nad Wisłą”, koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, „bunt” Żeligowskiego; wojna celna, system parlamentarny, Kresy Wschodnie; formizm, modernizm, funkcjonalizm; asymilacja narodowa, getto ławkowe, hiperinflacja;
- umiejscawia w czasie powołanie rządu Moraczewskiego (18 XI 1918) oraz rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919);
- wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę.
- zna daty: włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922), plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920),
- identyfikuje postacie: Wojciecha Korfanteo, Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego;
- wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim;
- porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną;
- charakteryzuje przebieg wojny polsko- bolszewickiej;
- wskazuje na mapie obszary plebiscytowe, zasięg powstań śląskich,
- przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich.
- wymienia postanowienia małej konstytucji;
- omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza;

- charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926.
- wyjaśnia znaczenie terminów: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, wybory brzeskie;
- zna datę dymisji rządu i prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (14 V 1926), wyborów brzeskich (XI 1930);
- identyfikuje postacie: Macieja Rataja, Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego;
- opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego;
- zna daty: reformy walutowej Władysława Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937);
- wskazuje na mapie przebieg magistrali węglowej;
- przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości; i omawia założenia i realizację reformy rolnej;
- omawia stosunki polsko–żydowskie i wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa;
- identyfikuje postacie: Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury;
- charakteryzuje stosunki polsko--radzieckie i polsko--niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym;
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej; jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r.

ŚRÓDROCZNĄ OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim

- wyjaśnia znaczenie terminu „sto dni”;
- identyfikuje postacie: Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III, Aleksandra I;
- omawia przebieg „stu dni” Napoleona;
- ocenia zasady, na których podstawie stworzono ład wiedeński;
- przedstawia działalność Świętego Przymierza.
- wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia;
- przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji;
- wyjaśnia znaczenie wynaleźenia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji;
- opisuje sposób działania maszyny parowej.
- wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, liberalizm ekonomiczny, manifest komunistyczny;
- zna datę wydania Manifestu komunistycznego (1848);
- wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami;
- wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego.

Rozdział II: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

- zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848);
- wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim;
- porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami.
- zna daty: bitwy pod Stoczkiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831);
- identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego;
- wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty;
- opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej;
- przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności;
- przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim.
- zna datę wprowadzenia Statutu organicznego (1832);
- omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim;
- identyfikuje postacie: Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottgera, Antoniego Malczewskiego;
- przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości.

Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów

- zna daty: bitwy pod Gettysburgiem (VII 1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (VI 1865), ataku na Fort Sumter (IV 1861);
- wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w.;
- porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa.
- zna daty: wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870);
- identyfikuje postacie: Henriego Dunant’a;
- wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec.
- wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów;
- porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji.
- wyjaśnia znaczenie terminów: solidaryzm społeczny, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, encyklika;
- zna datę ogłoszenia encykliki Rerum novarum (1891);
- przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych;
- przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia.
- wyjaśnia znaczenie terminu: historyzm, symbolizm, futurizm, ekspresjonizm;
- zna datę pierwszych igrzysk olimpijskich (1896);
- identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Roberta Kocha, Karla Benza, Gottlieba Daimlera,
- wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w.;
- Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów**
- wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna”;
- zna daty: aresztowania Romualda Traugutta (IV 1864), objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (III 1863);
- identyfikuje postacie: Andrzeja Zamoyskiego, Józefa Hauke- Bosaka;
- wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania;
- porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych”.
- wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Czytelni Oświatowych, nowela osadnicza, ustawa kagańcowa;
- zna datę ogłoszenia tzw. noweli osadniczej (1904),
- przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie;
- porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów;
- zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko- wiedeńskiej (1848);
- wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki;
- opisuje przykłady przedsiębiorczości w zaborze rosyjskim, pruskim i austriackim;
- wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna;
- zna daty: powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), Socjaldemokracji Królestwa i Polskiego i Litwy (1900), Stronnictwa Ludowego (1895), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897);
- identyfikuje postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Stanisława Stojalowskiego, Franciszka Stefczyka, Marii i Bolesława Wysłouchów;
- omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich;
- wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji;
- porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL;
- porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r.
- wyjaśnia znaczenie terminu ogródki jordanowskie,
- identyfikuje postacie: Henryka Jordana, Heleny Modrzejewskiej, Andrzeja Małkowskiego, Kazimierza Prószyńskiego;
- wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego;
- charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w.

ROCZNĄ OCENĘ BARDZO DOBRĄ: otrzymuje uczeń, który: otrzymał śródroczną ocenę co najmniej dobrą, lecz w drugim okresie nauki wykazuje postęp w nauce i spełnia poniższe wymagania na ocenę bardzo dobrą:

Rozdział V: I wojna światowa

- zna daty: przyłączenia się Włoch do ententy (1915), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917);
- wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro- Węgrzech;
- opisuje przebieg walk na froncie zachodnim i wschodnim;
- przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech.
- wyjaśnia znaczenie terminów: eserowcy, mienszewicy;
- zna datę powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917);
- identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorij Rasputin;
- wymienia założenia programowe rosyjskich stronnictw politycznych;
- omawia przebieg rewolucji lutowej;
- charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji.
- wyjaśnia znaczenie terminu: Kompania Kadrowa, Legion Puławski, I II Brygada Legionów Polskich;
- zna daty: odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Legionu Puławskiego (1914);
- przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji.

Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym

- zna daty: wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934)
- identyfikuje postacie: Davida Lloyd George’a, Thomasa Wilsona, Vittorio Orlando;
- omawia postanowienia pokoiów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec;
- wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, pucz, indoktrynacja;
- zna daty: puczu monachijskiego (1923), podpalenia Reichstagu (II 1933);
- przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej, omawia przyczyny popularności nazistów w Niemczech.
- wyjaśnia znaczenie terminów: komunizm wojenny;
- wskazuje na mapie największe skupiska łągrów;
- wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy;
- charakteryzuje reformy gospodarcze Józefa Stalina.
- wyjaśnia znaczenie terminów: funkcjonalizm, socrealizm, indoktrynacja;
- identyfikuje postać Rudolfa Valentino ;
- zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918);
- wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym.
- zna daty: proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939);
- przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej.

Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym

- przedstawia założenia programowe tymczasowych ośrodków władzy;
- przedstawia założenia programowe rządu Jędrzeja Moraczewskiego.
- zna daty: zaślubin Polski z morzem (10 II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920);
- identyfikuje postać Józefa Hallera;
- charakteryzuje kształtowanie się granic odrodzonej Polski z wykorzystaniem mapy;
- przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r.;
- omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki;
- opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki.
- wyjaśnia znaczenie terminów: sejm ustawodawczy, Zgromadzenie Narodowe, kontrasygnata, dywersja;

- identyfikuje postacie: Romana Rybarskiego, Ignacego Daszyńskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya;
- charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej;
- zna datę procesu brzeskiego (1932);
- wyjaśnia znaczenie terminów: partyjniactwo „cuda nad urną”, grupa pułkowników;
- porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej;
- charakteryzuje rządy sanacyjne;
- przedstawia politykę sanacji wobec opozycji;
- omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego.
- zna daty: ustawy o reformie rolnej (1920 i 1925), przeprowadzenia spisów powszechnych w II Rzeczypospolitej (1921 i 1931);
- opisuje sposoby przewyższania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej;
- charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców.
- wyjaśnia znaczenie terminów: skamandryci, awangarda;
- zna datę reformy szkolnictwa (1932);
- identyfikuje postacie: Brunona Schulza, Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, Hanki Ordonówny;
- wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia;
- charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze i literaturze II Rzeczypospolitej.
- zna datę przemówienia sejmowego Józefa Becka (5 V 1939);
- przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie;
- charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej;
- wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera;
- wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop-Mołotow.

ŚRÓDROCZNĄ OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który: spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim

- ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju;
- ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński;
- ocenia działalność Świętego Przymierza;
- wyjaśnia, dlaczego Turcja nie przystąpiła do Świętego Przymierza.
- wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w.;
- ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.
- ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.;

Rozdział II: Ziemia polska po kongresie wiedeńskim

- ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim;
- ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego;
- wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego.
- ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej;
- ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia.
- zna daty: wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim (1847);
- opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji;
- ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego.
- zna datę: otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817), otwarcia Uniwersytetu Warszawskiego (1816);
- ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków

Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów

- ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych.
- ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka i Giuseppe Garibaldiego w procesie jednoczenia swoich państw.
- ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw.
- zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy (1889);
- porównuje systemy ustrojowe w XIX-wiecznej Europie.

- ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu;
- ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji;
- wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.

Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów

- ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego;
- ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego.
- ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych;
- ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji i germanizacji;
- ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego.
- ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami;
- wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami;
- ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w.
- ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc.

ROCZNĄ CELUJĄCĄ OCENĘ: otrzymuje uczeń, który: otrzymał śródroczną ocenę bardzo dobrą, lecz w drugim okresie nauki wykazuje postęp w nauce i spełnia poniższe wymagania na ocenę celującą:

Rozdział V: I wojna światowa

- ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej;
- ocenia skutki zastosowania nowych rodzajów broni;
- porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim.
- ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy.
- porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim;
- ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków.

Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym

- ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego;
- ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie;
- wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno.
- wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy totalitarne;
- ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r.;
- ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Adolfa Hitlera na życie obywateli.
- ocenia politykę Stalina wobec przeciwników;
- ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina.
- ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej.
- ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium;
- ocenia skutki polityki appeasementu dla Europy.

Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym

- charakteryzuje sytuację polityczną na ziemiach polskich w pierwszym roku niepodległości;
- ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości;
- ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości.
- ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej;
- ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu;
- ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska;
- omawia okoliczności zaślubin Polski z morzem.
- ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926;
- charakteryzuje wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej.
- charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie;
- ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli.
- ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej;
- ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej;
- ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego;

- ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych.
- ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym.
- ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej;
- ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Ocenie podlegają:

1. Sprawdziany pisemne: (sprawdziany z przerobionego działu lub powtórnego materiału, testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów historycznych, źródeł, map, wykresów... ,praca z tekstem oraz umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce, kartkówki), formułowanie odpowiedzi do zadań otwartych
2. Praca ucznia na lekcji: (udział w dyskusji, dzielenie się wiedzą, wykonywanie zadań i ćwiczeń, praca w grupie, formułowanie pisemnych odpowiedzi do zadań otwartych.
3. Praca w ramach samokształcenia: samodzielna praca ucznia realizowana poza czasem pracy na lekcji (pisemna praca w zeszytach lub na arkuszu, praca w zeszytach ćwiczeń, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wygłoszenie referatu lub jego odczytanie, prezentacja efektów realizacji projektów.
4. Wypowiedzi ustne: odpowiedzi na pytania, umiejętność opowiadania o wydarzeniach historycznych,
5. Umiejętność notowania w zeszytach ćwiczeń (poprawność merytoryczna wykonanych ćwiczeń, rzetelność (notatki są dokładne, zawierają wszystkie polecane do zapisania informacje, poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, estetyka i czytelność zapisu, systematyczność prowadzenia.
6. Projekty edukacyjne.

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii w roku szkolnym 2025/2026

Każdy uczeń ma prawo do podjęcia starań o uzyskanie z oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana, jeżeli spełni określone warunki i zastosuje się do wskazanego trybu (procedury). Wszelka dokumentacja dotycząca procedury ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana odbywa się drogą elektroniczną poprzez służbowe konta mailowe prawnego opiekuna i nauczyciela.

WARUNKI otrzymania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

O podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej może ubiegać się uczeń, który:

- systematycznie uczęszczał na zajęcia edukacyjne z historii w bieżącym roku szkolnym;
- wszystkie nieobecności na tych zajęciach zostały usprawiedliwione;
- brał czynny udział w zajęciach poprzez: uważne słuchanie, wykonywanie zadań realizowanych na lekcji z należytą starannością, pilnością i zaangażowaniem, korzystał ze wskazówek i sugestii nauczyciela dotyczących prawidłowego rozwiązania zadań;
- umożliwiał nauczycielowi we wskazanym terminie (lub terminie dodatkowo ustalonym w uzasadnionych przypadkach) na rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, to znaczy przystąpił do wszystkich form sprawdzania wiedzy i umiejętności realizowanych na historii w danym roku szkolnym.
- Z powodzeniem korzystał z możliwości poprawy ocen, szczególnie ocen niedostatecznych.

TRYB otrzymania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

- Uczeń, za pośrednictwem prawnego opiekuna, w ciągu dwóch dni roboczych od daty ustalenia i wpisania do dziennika elektronicznego przez nauczyciela proponowanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, zwraca się z pisemnym wnioskiem (wyłącznie za pośrednictwem dziennika elektronicznego, chyba że z przyczyn niezależnych jest to niemożliwe) do nauczyciela z prośbą o możliwość ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana. Wnioski złożone poza terminem określonym w powyższym trybie, nie będą rozpatrywane.
- Nauczyciel, po zapoznaniu się z wnioskiem, niezwłocznie sprawdza spełnienie przez ucznia warunków umożliwiających ubieganie się o uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana. Najpóźniej w ciągu dwóch dni roboczych udziela (za pośrednictwem dziennika

elektronicznego, wysyłając właściwą informację na adres mailowy prawnego opiekuna) uczniowi i jego prawnemu opiekunowi, pisemnej odpowiedzi wraz z uzasadnieniem.

- Jeśli wniosek został przez nauczyciela rozpatrzony negatywnie, uczeń otrzymuje ocenę, która została ustalona przez nauczyciela jako proponowana.
- Jeśli wniosek został przez nauczyciela rozpatrzony pozytywnie, nauczyciel przekazuje zakres materiału i listę umiejętności, które będą podlegać weryfikacji oraz termin (lub terminy), w którym uczeń będzie miał możliwość wykazania się postępem w nauce z zakresu przedstawionych zagadnień.
- Uczeń uzyskuje ocenę wyższą niż przewidywana, jeśli wykaże znaczny (pozwalający na ustalenie oceny wyższej niż przewidywana) postęp w zakresie sprawdzanej wiedzy i sprawdzanych umiejętności.
- Uczeń nie uzyskuje oceny wyższej niż przewidywana, jeśli nie wykaże postępu w opanowaniu wiedzy i umiejętności w stopniu umożliwiającym ustalenie oceny, o którą się ubiega.
- Ustalanie zadań dla ucznia starającego się o uzyskanie wyższej niż przewidywana ocena klasyfikacyjna.
- Nauczyciel ustala formę i termin sprawdzenia wiedzy (ustnie i/lub pisemnie, w jednym lub kilku terminach – w zależności od sytuacji dydaktycznej ucznia dotyczącej danego przedmiotu).
- Sprawdzanie wiedzy i umiejętności musi odbywać się poza lekcjami.
- Zakres materiału może dotyczyć treści omawianych w ciągu całego danego roku szkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej), ale wyłącznie tych, z których poziom wiedzy i/lub umiejętności okazał się niewystarczający do uzyskania oceny wyższej niż ocena przewidywana ustalona przez nauczyciela.
- Nauczyciel po rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności z danego zakresu materiału ustala ostateczną ocenę klasyfikacyjną i informuje o niej ucznia i jego prawnych opiekunów.
- Tryb uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana musi zakończyć się najpóźniej w dniu klasyfikacyjnego zebrania Rady Pedagogicznej.
- Dokumentację związaną z procedurą przechowuje nauczyciel do 31 sierpnia danego roku szkolnego.

Nauczyciel prowadzący: mgr **Beata Król**